

červen | 2016

ZPRÁVY

Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Ze záhonu rovnou do košíku str. 05 a 06

**Kupujte české
potraviny** str. 03

**Podporujeme
české jahody** str. 04

**Co nového
v zemědělství** str. 07 a 08

**Poznejte české
farmáře** str. 09

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA:

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

jsou různé cesty, jak zkvalitňovat život v místech, kde mají problémy s nezaměstnaností a sociálním vyloučením. My na Ministerstvu vidíme příležitost v sociálně odpovědném zadávání veřejných zakázek. Při něm sledujeme kromě ekonomicky nejvýhodnějšího řešení také dopad dané zakázky na zaměstnanost, sociální otázky a životní prostředí. V tomto duchu to nově potvrzuje i memorandum o spolupráci, které koncem května podepsali zástupci Lesů České republiky a Ministerstva práce a sociálních věcí. Jedním z jeho cílů je zajistit lesním dělníkům důstojné pracovní podmínky. V širších souvislostech pak obnovit vnímání této práce jako tradiční místní pracovní příležitosti, která je nedílnou součástí podpory života na venkově. V rámci pilotních projektů takto zadávaných veřejných zakázek, do kterých se kromě Lesů ČR zapojily i státní podniky Povodí, jsme se zaměřili především na práci pro dlouhodobě nezaměstnané. Od začátku roku 2015 již takto pracovalo více než sto osob. Při zadávání veřejných zakázek jsme se však nezaměřili jen na zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce či dlouhodobě nezaměstnaných, ale i na zprostředkování odborné praxe studentů středních a vysokých škol a zaměstnávání čerstvých absolventů. A takové projekty budeme nadále rozvíjet.

Příjemné čtení přeje

Marian Jurečka
ministr zemědělství

OBSAH:

DOMÁCÍ TRH

POMOZTE ČESKÉMU VENKOVU, KUPUJTE KVALITNÍ ČESKÉ POTRAVINY

Podpořme naše zemědělství a potravinářství nákupem potravin, například těch s logem Klasa nebo Regionální potravina.

03

DOTAČNÍ PROGRAM

CHCEME PODPOŘIT PĚSTOVÁNÍ TUZEMSKÝCH JAHOD

Až 18 tisíc korun od nás může získat zemědělec na jahody pěstované v ekologickém zemědělství.

04

ROZHOVOR

JAHODY NEKUPUJTE, NASBÍREJTE SI JE SAMI

S Milanem Hančem, spolumajitelem farmy Jahodárna Vraňany, jsme si povídali nejen o tom, že české jahody nemají konkurenci.

05

VÝBĚR ZPRÁV

HLAVNÍ ZPRÁVY MĚSÍCE

Kromě jiného kladrubský hřebčín míří do UNESCO a chceme snížit daně pro zemědělce.

07

AKCE

POZNEJTE KVALITU OD ČESKÝCH FARMÁŘŮ

Odstartovali jsme projekt Poznej svého farmáře. Nahlédněte do fungování rodinných farem a ochutnejte kvalitní potraviny.

09

DOMÁCÍ TRH

POMOZTE ČESKÉMU VENKOVU, KUPUJTE KVALITNÍ ČESKÉ POTRAVINY

Situace na trhu s mlékem a vepřovým masem je kritická. Mléka je na evropském trhu moc, jeho cena je nízká a farmáři jsou v hluboké ztrátě. Pojďme podpořit naše zemědělství a potravinářství nákupem kvalitních českých potravin, například označených logem Klasa nebo Regionální potravina.

Obchodní řetězce záměrně poškozují české dodavatele potravin. Na domácí výrobky nasazují zbytečně vysokou cenu, aby se lépe prodávaly produkty ze země, odkud obchody pochází. Často je ale kvalita právě dovážených potravin daleko nižší než u našich výrobků. Inspektoři odhalili i potraviny nebezpečné pro lidské zdraví.

INTENZIVNĚJŠÍ KONTROLY POTRAVIN

Dozorové orgány fungují na maximum. V letošním roce již inspektoři Státní zemědělské a potravinářské inspekce (SZPI) udělali celkem 18 476 kontrol. To je o pět tisíc více než za stejné období loňského roku, kdy bylo provedeno 13 469 kontrol.

Inspektoři SZPI v letošním roce u některých potravin z dovozu zjistili vážné problémy. Například sýr Gouda původem z Německa byl plesnivý, stejný problém odhalila kontrola třeba u brynzy ze Slo-

venska. V máku modrém z Turecka se vyskytovaly pozůstatky pesticidu carboxinu, v mletém vepřovém masu z Polska zase bakterie Salmonella. K dalším zjištěním patří nemléčná kaše ze Španělska s nadlimitním obsahem atropinu, oplatky s neuvedeným alergenem z Turecka, řecké ovocné pomazánky s nepravdivým údajem o obsahu ovoce.

Státní veterinární správa (SVS) provedla letos zatím 2 013 kontrol potravin živočišného původu dovezených ze zahraničí. Přitom u dovozových potravin odhalila třikrát více závad než u těch českých.

Mezi nejzávažnější případy, které letos SVS řešila, patří klamavé přeznačování polské drůbeže za českou a přítomnost látek zadržujících vodu v polském kuřecím masu. Od začátku roku zakázala SVS pustit na český trh 95 tun živočišných produktů z dovozu. 🍏

**JAHO DÁ M Z DOVOZU
ČASTO CHYBÍ TYPICKÁ
CHUŤ, PROTOŽE
MUSÍ VYDRŽET
MNOHAKILOMETROVÝ
TRANSPORT. K NĚMU
JSOU SPECIÁLNĚ
ŠLECHTĚNY PEVNÉ
A MANIPULACI ODOLNÉ
ODRŮDY**

DOTAČNÍ PROGRAM

CHCEME PODPOŘIT PĚSTOVÁNÍ TUZEMSKÝCH JAHOD

Letos jsme pěstitelům nabídli nové typy podpor na jahody pěstované v ekologickém zemědělství a v systému šetrném k přírodě. Už loni jsme zařadili jahodník mezi citlivé komodity a ovocnářům na jeho pěstování přispěli částkou téměř 10 tisíc korun na hektar.

Na jahody pěstované ekologicky nebo v systému s ohledem na přírodu jsme letos zavedli nové podpory v Programu rozvoje venkova. Zemědělec, který začíná s ekologickým hospodařením, od nás může dostat až 18 tisíc korun na hektar. Pokud již pěstitel hospodaří v režimu ekologického zemědělství, může na hektar dostat téměř 16 tisíc korun. Na hektar obhospodařovaný v systému šetrném k přírodě můžeme přispět téměř 12 tisíci korunami.

Celková výše podpory v tomto roce bude jasná až podle počtu došlých žádostí. Pěstitelé jahod mohou také získat dotace v rámci investičních podpor Programu rozvoje

venkova na nákup speciálních strojů, balicích a třídících linek nebo výstavbu fóliovníků a chlazených skladů.

ZAPOMEŇTE NA OBCHODY, JAHODY SI NASBÍREJTE!

Sezóna jahod je v plném proudu. I když jsou k dostání v obchodech po celý rok, není nad to, když si člověk může pořídit čerstvě natrhané přímo od farmáře. Jahodám z dovozu totiž často chybí typická chuť, protože musí vydržet mnohakilometrový transport. K němu jsou speciálně šlechtěny pevné a manipulaci odolné odrůdy. Na rozdíl od nich jsou naše domácí jahody zralé, chutnější a šťavnatější. 🍓

ROZHOVOR

JAHODY NEKUPUJTE, NASBÍREJTE SI JE SAMI

Červené, sladké a voňavé! Takové jsou české jahody. Možná o nich ale spoustu důležitých věcí nevíte. Kromě toho, že chutnají, jsou i zdravé. Věděli jste, že obsahují téměř stejné množství vitamínu C jako citrusové plody? Jak bychom měli jahody skladovat? Nebo kolik se jich u nás celkem vyprodukuje? Na to vše jsme se ptali toho nejpovolanějšího, pana Milana Hanče, spolumajitele farmy Jahodárna Vraňany.

Jaké parametry má mít správná jahoda?

Správná jahoda musí být čerstvá, lesklá a voňavá. Musí mít svěží nezaschlé kališní lístky a krátkou stopku. Průměr správné jahody by měl být 3 cm.

Jaký je rozdíl mezi českými a zahraničními jahodami?

České jahody jsou zdravější, jsou čerstvější, protože se k zákazníkovi dostanou ve velmi

krátké době po utržení. Těm z dovozu chybí často typická chuť, protože musí vydržet stovky kilometrů v kamionu, než se dostanou na pulty supermarketů.

Jak pozná oko laika tyto rozdíly?

Bohužel laik nerozezná dovezenou jahodu od tuzemské. Poznává to až podle chuti. České jahody jsou rozhodně lepší, protože dozrávají na slunci. Například ty španělské se sklízí ještě zelené a dozrávají při transportu.

LIDÉ POZNALI, ŽE DOVOZOVÉ JAHODY NEJSOU TAK KVALITNÍ A CHUTNÉ JAKO TY DOMÁCÍ, KTERÉ SI ZAKOUPÍ U PĚSTITELE – ČERSTVÉ, VOŇAVÉ, S DOBROU CHUTÍ

Na co bychom si měli dále dávat pozor při koupi jahod?

Nejlepší je nakupovat jahody přímo od pěstitelů na jejich farmách, protože do supermarketů se české jahody dostanou výjimečně. Koupí přímo na farmách máte zaručeno, že se nejedná o dovezené jahody. Navíc kupujete čerstvost.

Jahody a další produkty z nich jsou zdravé. Jaké jsou důvody, proč je jíst?

Jahody jsou bohaté na vitamín C. Obsahují také velké množství dalších důležitých vitamínů a antioxidantů. Odvodňují a podporují činnost ledvin, ulevují revmatikům, dodají tělu železo, čistí organismus, prospívají očím, dodávají tělu mangan, snižují krevní tlak, působí proti vzniku močových a žlučových kamenů, zlepšují imunitu, pomáhají při léčbě chorob srdce. Harvardští vědci dokonce zjistili, že jahody ochraňují před některými typy rakoviny.

Kolik jahod se u nás každoročně vyprodukuje?

Produkce jahod je vždy závislá na počasí. Ročně se u nás vyprodukuje přibližně 3000–6000 tun jahod.

Cena bývá pro českého zákazníka určující. V supermarketech například stojí košík jahod mnohonásobně více. Platí, že čím nižší cena, tím je nižší kvalita?

Obecně platí, že čím nižší cena, tím nižší kvalita. Na farmách ovšem můžete zakoupit velmi kvalitní a hlavně čerstvé jahody za polovinu ceny, než za kolik je prodávají v obchodech.

Myslíte, že levné jahody ze zahraničí mohou pro naše pěstitele představovat hrozbu?

Dovezené jahody pro pěstitele hrozbu nepředstavují. Sice se dovážejí levnější jahody, ale jsou velmi nekvalitní a jejich chuť zákazníci příliš neokouzlí. Hrozbou pro pěstitele je spíše to, že většina drobných obchodníků označuje dovážené jahody za české, a dokonce tvrdí, že jsou z konkrétní české farmy. Je to velký podvod na spotřebitele.

Zvyšuje se zájem o české jahody?

Zájem o české jahody je velký. Lidé poznali, že dovozové jahody nejsou tak kvalitní a chutné jako ty domácí, které si zakoupí u pěstitele – čerstvé, voňavé, s dobrou chutí.

Je stále ještě populární samosběr? Kdo se do něj nejčastěji zapojuje?

Samosběr je stále velmi atraktivní. Lidé ho spojují s pěkným výletem. Mají možnost si sbírané jahody ochutnat, vědí také, co sbírají. Na samosběr jezdí lidé všech věkových kategorií. Někteří mají jahody pouze k přímé konzumaci, jiní zase nasbírají velké množství k dalšímu zpracovávání.

Co bychom měli udělat s jahodami, když je koupíme, jak je skladovat? Dokdy bychom je měli spotřebovat?

Jahody se sklízí v plné zralosti, dosahují tak té nejlepší chuti. Skladujeme je v lednici a zpracováváme nejlépe do druhého dne.

Jaké je vaše oblíbené jídlo z jahod?

Nejlepší je jahody konzumovat rovnou čerstvé, vychutnáte si tím jejich chuť naplno. Různými tepelnými úpravami je již chuť ovlivněna. Skvělým doplňkem k čerstvým jahodám je v mém případě šlehačka.

Lidé si často stěžují, že ovoce a zelenina u nás jsou „plné chemie“. Co si o tom myslíte vy?

Není to pravda. Tuzemské jahody jsou rozhodně zdravější. Lidé bohužel nevědí, že zahraniční pěstitelé mají povoleno na jahody používat více registrovaných chemických přípravků na ochranu rostlin než čeští pěstitelé. U nás jsou prostě některé chemikálie zakázané.

Co děláte v zimě?

Zimní období využíváme k plánování marketingu, organizační přípravě na sklizeň a obchod v následujícím roce. Během zimy se věnujeme pravidelné údržbě mechanizace. Toto období je také vhodné k pořádání odborných seminářů. Každoročně pořádáme školicí seminář pro pěstitele jahod, kterého se účastní pěstitelé z celé republiky a Slovenska. 🍓

VÝBĚR ZPRÁV

HLAVNÍ ZPRÁVY MĚSÍCE: KLADRUBSKÝ HŘEBČÍN NA CESTĚ DO UNESCO I SNÍŽENÍ DANÍ PRO ZEMĚDĚLCE

Národní hřebčín Kladruby nad Labem míří do UNESCO. Zemědělci by nemuseli platit sociální a zdravotní odvody. Větší šance pro české pěstitele v rámci projektu Ovoce a zelenina do škol a 50 milionů pro oborové školy. Podívejte se, co se událo během posledního měsíce.

HŘEBČÍN V KLADRUBECH BOJUJE O ZÁPIS DO UNESCO

Národní hřebčín Kladruby nad Labem je na cestě k zápisu na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jeden z nejstarších hřebčínů na evropském kontinentě zajišťuje chov starokladrubského koně, přičemž základní kmenové stádo je i národní kulturní památkou a jediným památkově chráněným živým tvorem na světě.

DOČASNÉ SNÍŽENÍ DANÍ PRO ZEMĚDĚLCE

V rámci hledání způsobů, jak dlouhodobě řešit krizové situace v českém chovatelství a zemědělství, jsme připravili několik opatření. Apelovat chceme například na Evropskou komisi, aby schválila druhý balíček mimořádných opatření minimálně ve stejné výši, jako v roce 2015. Nově navrhujeme i dočasné snížení daní a osvobození od plateb sociálního a zdravotního pojištění pro zemědělské subjekty postižené krizí.

POMÁHÁME NA VENKOVĚ VYTVÁŘET PŘÍJEMNÉ PROSTŘEDÍ

Ze svého programu podpoříme 866 projektů na udržování a obnovu kulturního dědictví venkova. Program jsme vypsal

letos poprvé, žadatelům z něj vyplatíme přibližně 250 milionů korun. Seznam vyhodnocených žádostí najdete [ZDE](#).

50 MILIONŮ KORUN PRO OBOROVÉ ŠKOLY

Staráme se o budoucí zemědělce. Na jejich vzdělání přispějeme ročně 50 milionů korun. Podporu budou moci školy využít na výuku na strojích a zařízeních pro pěstování zemědělských plodin a chov hospodářských zvířat, na výukovou techniku do lesů nebo nástroje pro těžbu a zpracování dřeva. Chceme-li posílit postavení našeho agrárního sektoru na evropském trhu, je nezbytné postarat se o dostatek kvalifikovaných pracovníků, kteří budou schopni pracovat s moderními technologiemi.

ČEŠTÍ FARMÁŘI SE VÍCE ZAPOJÍ DO PROJEKTU OVOCE A ZELENINA DO ŠKOL

V rámci tohoto projektu jsme nastavili nová pravidla. Školy budou moci například jednat o dodávkách přímo s pěstiteli. To bylo totiž dosud možné jen s distributory. Projekt má zlepšovat zdravé stravovací návyky dětí a podporovat prevenci před obezitou.

JAK JE TO S NAŠÍ PODPOROU PRO GLYFOSÁT?

Výbor Evropské komise se neshodl na dočasném prodloužení používání prostředku proti plevelům – glyfosátu. S dalšími devatenácti zeměmi podporujeme kompromisní řešení. Chceme prodloužit povolení pro glyfosát o jeden rok, aby Evropská agentura pro chemické látky komplexně posoudila, jestli opravdu může mít bezpečnostní rizika pro zdraví lidí. Hlasování se zdržely velké státy Evropské unie. To znamená, že o budoucnosti glyfosátu teď bude rozhodovat Odvolací výbor EU.

VODNÍ NÁDRŽE JSOU NA SUCHO PŘIPRAVENY

Řešíme, jak zajistit dostatek vody při možné změně klimatu. Základem je posílit schopnost krajiny, aby zadržovala vodu. Zaměřujeme se proto zejména na využití retenční kapacity lesní a zemědělské půdy a pozemkové úpravy. Za poslední možnost, a to tam, kde není jiné řešení, považujeme stavbu vodních nádrží.

NA OPATŘENÍ PROTI SUCHU PŮJDOU NAVÍC TŘI MILIARDY ROČNĚ

Připravili jsme návrh na realizaci konkrétních opatření, který obsahuje i dlouhodobé dotační programy. Předpokládají se tři etapy v letech 2016–2021, 2022–2027 a 2027–2033.

První etapa opatření na boj proti následkům sucha v letech 2016 až 2021 počítá každoročně s finančními nároky ze státního rozpočtu 2,4 miliardy korun, dalších 0,7 miliardy korun mají přispět investoři z vlastních zdrojů.

ZEMAN PODEPSAL ZPŘÍSNĚNÍ ZÁKONA PROTI PRAKTIKÁM ŘETĚZCŮ

Prezident Miloš Zeman podepsal novelu zákona o potravinách a tabákových výrobcích. Jaké změny novela přináší, se můžete dočíst v našich květnových Zprávách.

AKCE

POZNEJTE KVALITU OD ČESKÝCH FARMÁŘŮ

Seznámit se s výrobci kvalitních potravin z malých rodinných farem a nahlédnout do fungování jejich hospodářství můžete díky projektu „Poznej svého farmáře“. Naše akce se letos koná na třinácti místech po celé republice a odstartovali jsme ji 4. června na Rodinné ekofarmě Polná v Karlovarském kraji.

Letošní novinkou je propagace sladkovodních ryb. Na jednotlivých farmách kuchaři v mobilním stánku představí recepty ze sladkovodních ryb, způsoby jejich zpracování a bude zde i možnost ochutnávk. Vstup na všechny akce je zdarma.

TERMÍNY A MÍSTA KONÁNÍ PROJEKTU POZNEJ SVÉHO FARMÁŘE V ROCE 2016

Rodinná ekofarma Polná (Karlovarský kraj)

4. června 2016
www.farmapolna.cz

Biozelenina Velehrad (Zlínský kraj)

11. června 2016
www.biozelenina.eu

EKO-farma Kozí hrádek (Olomoucký kraj)

25. června 2016
<http://farma-kozihradek.webnode.cz>

Farma Košík (Středočeský kraj)

9. července 2016
www.farmakosik.cz

Farma Držovice (Ústecký kraj)

23. července 2016
<http://farma.drzovice.info>

Statek Horní Dvorce (Jihočeský kraj)

30. července 2016
www.hornidvorce.cz

Farma Údolíčko (Plzeňský kraj)

13. srpna 2016
<http://farma-udolicko.net>

Farma Částkov (Pardubický kraj)

20. srpna 2016
<https://www.facebook.com/andelska.zahradkab>

Statek U Pipků (Kraj Vysočina)

27. srpna 2016
www.dynovysvet.cz

Ovoce Lexman (Královéhradecký kraj)

10. září 2016
www.prodej-ovoce.cz

Farma Lukava (Liberecký kraj)

17. září 2016
www.lukava.net

Farma Lička (Moravskoslezský kraj)

24. září 2016
www.farmalicka.cz

Hornácká farma (Jihomoravský kraj)

8. října 2016
www.hornackafarma.cz

